

Tidskriften

Kuba

Utgiven av Svensk-Kubanska Föreningen
Nr 3. 2003. 25 kr

Nu har den kommit,
omarbetad, uppdaterad,
Studieboken om Kuba

KUBA en annan värld är möjlig

Den kan köpas på/beställas från Svensk-
Kubanska Föreningen för
130 kr,
plus frakt vid postbefordran

I den kan du läsa om Kubas samhälle, grundlag,
folkmakt och demokrati, arbetsliv och vardagsliv,
kultur och religion, hälsovård, ekologiskt jordbruk,
idrott, utbildning och om Kubas solidaritet med
fattiga länder i världen.

Ditt bidrag behövs till
Svensk-Kubanska Föreningens
STÖDFOND
pg 40 54 11 - 0

INNEHÅLL NUMMER 3 • 2003

EU BÖJER SIG, AMERIKAS LÄNDER STÅR PÅ SIG Eva Björklund	3
Intervju med Nancy Morejón VI MÅSTE GÖRA MOTSTÅND OCH FÖRSVARA OSS Pepe Viñoles, Liberación	5
OM DÖDSTRAFFET Lucius Walker, Fidel Castro	7
KUBA OCH MARXISMEN PÅ 2000-TALET Luciano Alzaga, Rebellion	8
TRÄNINGSLÄGER I HAVANNA Elisabeth Östberg	10
HIV/AIDS I LATINAMERIKA OCH KARIBIEN Ricardo Vergara	12
PÅ JAKT EFTER TERRORISTER I KUBAS HÄLSOVÅRD Jane Franklin, ZMag	14
ADVOKAT, BROR, KUBAN OCH USA-MEDBORGARE Victor M Carriba, Granma	16
TERRORISTER - TUSEN TISTLAR I MIAMI Samuel Blixen, Brecha	17
KORTA NOTISER HÅRDA DOMAR MOT KNARKHANDLARE OCH FLYGPLANSKAPARE	19
DÄR ÖN SOVER SOM EN VINGE Nancy Morejón, diktsamling på svenska	20

Tidskriften
Kuba

TIDSKRIFTEN KUBA ges ut för att sprida information om det kubanska folkets kultur och samhällsliv. Tidningen utkommer med 4 nummer per år och ingår i medlemskapet i Svensk-Kubanska Föreningen. PRENUMERATION kostar 100kr/år. Sätt in pengarna på pg 40 54 11 - 0.

SVENSK-KUBANSKA FÖRENINGEN är en partipolitiskt obunden förening med målsättningen att stödja den socialistiska revolutionen på Kuba och det kubanska folkets kamp mot imperialismen samt att främja kontakter och samarbete mellan de svenska och kubanska folken. MEDLEMSAVGIFT i Svensk-Kubanska Föreningen är 250 kr/år och sätts in på postgiro 40 54 11 - 0.

REDAKTION: Sture Arrhed och Eva Björklund. ANSVARIG UTGIVARE: Eva Björklund. ADRESS: Box 450 65, 104 30 Stockholm. BESÖKSADRESS: Drottninggatan 89-91, Stockholm. TELEFON & FAX: 08-319530. TRYCK: A-GRAPHICA 2001. ISSN 1402-8638

Foto Malcolm Jacobson

EU böjer sig, Amerikas länder står på sig

Eva Björklund

När Frankrike, Tyskland och Belgien protesterade mot USAs anfall på Irak kändes det som om det ännu fanns lite hopp om respekt för folkrätt, likhet inför lagen och civilkurage mot USAs världsherravälde, även på europeisk regeringsnivå. Men det verkar ha varit sista sucken. När våldet segrat accepteras förbrytelsen, ockupationen och militärdiktaturen. Så vem ska förvåna sig när EU går vidare på underkastelsens väg och protesterar mot Kubas försvar för sin nationella säkerhet, och inför sanktioner mot Kuba, i stället för mot USAs aggressioner. Vad våldet skapar må vara vanskligt och kort, men nu gäller den militära övermakten, och EUs regeringar krälar i stoftet.

Och ger sig på lille envise David när Goliat kräver det, som om det vore Kuba som hotar med att angripa USA militärt, skyddar terrorister som utför attentat mot USA, uppmuntrar till flygkapningar och människohandel, avrättar minderåriga, psykiskt sjuka och utländska medborgare utan tillgång till konsulärt bistånd, håller hundratals fångar i brott

mot de mest grundläggande normer för mänskliga rättigheter på en ockuperad flottbas i USA. Som om det vore Kuba som tar tusentals fångar på grund av deras fysiska uppenbarhet eller muslimska tro, utan de mest grundläggande rättsgarantier, utan dom och utan att ens meddela anhöriga, fäller bomber över civila, kvinnor och barn i främmande land, ockuperar det, lägger beslag på dess tillgångar, inrättar militärt styre osv.

Alla vet ju att det är tvärtom och att Kuba straffas för att ha protesterat mot dessa brott mot mänskligheten, och för att ha försvarat sig mot att bli nästa offer. Genom att ge sig på Kuba försöker EU dölja sin egen medbrottslighet i den imperiella ordning som ska skydda även EU-bolagens andelar i rofferiet på tredje världens arbetskraft, naturtillgångar, marknader, biologiska mångfald, jord, vatten och syrereserver. I detta syfte tar de på Orwellskt nyspråk orden ifrån oss och gör vitt till svart, säger demokrati, menar världsherravälde, säger frihet, menar bolagens vinstmaximering, säger fred, menar underkastelse.

Nej det är inte bland Europas regeringar vi kan finna motstånd och civilkurage mot Pax Americanas Fjärde Rike. Men det finns andra regeringar, i fattigare, svagare, mer beroende länder som vågar. På det som USA brukar kalla sin bakgård har de stigit fram, efter en flodvåg av folkliga protester mot det elände som följt i USAs, IMF:s, WTO:s och Världsbankens "endavägenpolitik".

Efter att ha fått EU att ansluta sig till aggressionerna mot Kuba, reste USAs Colin Powell till Santiago de Chile för att få den amerikanska världsdelen att göra detsamma. Men där misslyckades han. Amerika söder om Rio Grande visar större självständighet än Europa.

OAS, Amerikanska Staternas Organisation, ofta kallat USAs kolonialdepartement, avslutade sitt utrikesministermöte i Santiago de Chile den 10 juni utan något fördömande

av Kuba. Colin Powell hade då "kraftfullt" lagt ut texten för att få med kollegorna på att störta Kubas regering, men talade för döva öron. I sin slutdeklaration "Santiagoutalande om demokrati" skrev de 33 utrikesministrarna (Nord-, Central-, och Sydamerika samt Karibien) att många länder "står inför stora problem i sina ansträngningar att bevara demokratin och det försåras av fattigdomen". De krävde en ny ekonomisk världsordning som främjar tillväxt, öppna marknader för exporten från syd och ökade investeringar. Men inget fördömande av Kuba.

Brasilien har med president Lula trätt fram som stark kritiker av USAs Kubapolitik, och som ledande motståndare till det sk frihandelsavtal som USA vill införliva sin bakgård i. Tillsammans med ledarna för Venezuela och Brasilien ifrågasätter nu också Argentina den nyliberala politiken, där Argentina varit bäst i klassen och drabbats värst. Kuba har länge kritiserat "den enda vägen" som katastrofal för Latinamerika, och respekten för Kubas över 40-åriga motstånd mot USA växer nu.

När Argentinas nye president installerades i slutet av maj, i närvaro av flertalet kollegor i Latinamerika, var det som vanligt Fidel Castro som tilldrog sig den största uppmärksamheten. Över 40.000 människor samlades spontant i ett jättemöte i Buenos Aires för att hylla företrädaren för den nation som står för hoppet om en bättre värld i Latinamerika, som visar att det folk som har kontroll över sina resurser, även om de är begränsade, kan bygga ett människovärdigt samhälle. För att detta hopp ska överleva uppmanar latinamerikanerna Kuba att försvara sina sociala landvinningar mot USAs nya världsordning. Det är detta hopp om att en annan värld är möjlig som USA och EU vill krossa, för det hotar den världsordning där ett rikt fåtal lever i överflöd på folkflertalets elände.

De amerikanska regeringarnas missnöje med USAs diktat - ett missnöje som EUs regeringar inte känner eller inte vågar visa - ledde också till att USA för första gången inte invaldes i OAS' Kommission för mänskliga rättigheter. 18 länder röstade emot USAs kandidat, exilkubanen Rafael Martinez.

Ytterligare ett uttryck för motståndet mot USAs herravälde är Rio-gruppens beslut att bjuda in Fidel Castro till nästa toppmöte. Rio-gruppen bildades 1983 av sydamerikanska länder för ökat samarbete, integration och demokrati.

EU gör tvärtom med sin straffåtgärd att begränsa regeringsutbyte på hög nivå. Vilket är ganska löjligt med tanke på att under de senaste fem åren har ingen europeisk stats- eller regeringschef besökt Kuba, och bara två utrikesministrar. Samtidigt fick Kuba under 2002 besök av 663 delegationer på hög nivå från övriga världen, och bland dem 24 stats- eller regeringschefer och 17 utrikesministrar. EU-länderna drar också ned medverkan i kulturella evenemang och utser därmed europeiska och kubanska kulturarbetare och det folkliga kulturutbytet till offer för sin aggression. Det är så reaktionärt att det borde vara otänkbart. Med beslutet att inbjuda de kubanska femtekolonnarna till nationaldagsfirandena blir de europeiska ambassadörerna fotfolk åt USAs intressekontor i Havanna i dess undergrävande verksamhet, och bryter därmed mot

Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser. De mycket begränsade utvecklingskrediter som funnits ska också upphöra och Italiens Berlusconi har gått i spetsen och stoppat lån på 40 miljoner euro till sociala projekt på Kuba, med hänvisning till sitt engagemang för mänskliga rättigheter - på Kuba.

ÖKADE AFFÄRSFÖRBINDELSER MED BRASILIEN

Kubanska och brasilianska företag har bildat det gemensamma bolaget Bracimex för att underlätta affärsutbytet och handeln mellan de båda länderna.

Det nya gemensamma bolaget blev officiellt vid ett besök på Kuba av en delegation av 36 affärsmän från Brasilien. Gerardo Ladeira chef för Bracimex på brasilianskt håll, berättade för journalister i Havanna att bolaget kommer att kunna eliminera mellanhänder och förhandla direkt med producenter och därmed minskade kostnader.

José Manuel Castillo, Kubas representant i Bracimex sa att det nya bolaget kommer att arbeta för att föra de båda länderna närmare varandra och också hjälpa till att införliva Havanna och Brasilien i processen av latinamerikansk integration.

PESCANOVA SKÄNKER RÄKTRÅLARE

Pescanova, ett spanskt företag som producerar frusen fisk har skänkt en modern räktrålar till det kubanska fiskeriministeriet. Båten Rio Saiñas som kostar 3 miljoner dollar att förbättra och har en kapacitet på 5 miljoner ton fångad fisk gavs bort under en ceremoni i staden Cienfuegos.

Vid ceremonin deltog Kubas vicepresident Carlos Lage och direktören för Pescanova Alfonso Paz Andrade, som sa att hans företag skulle hjälpa Kuba att starta räkfarmer.

Han sa också att Pescanova slutit ett avtal med Kuba att marknadsföra kubansk hummer på den europeiska marknaden.

USA LYCKADES INTE ISOLERA KUBA

Den 17 april röstade 24 av de 53 medlemmarna i FNs Kommission för Mänskliga Rättigheter i Genève igenom en resolution som uppmanar Kuba att ta emot en "personlig representant" för FNs Människorättskommissionär för att samarbeta med Kubas regering för uppföljning av förra årets resolution om Kuba. 20 röstade mot resolutionen och övriga avstod. Ingenstans i texten, eller förra årets resolution, kritiseras Kuba för brott mot mänskliga rättigheter. Tvärtom, när Costa Rica begärde ett tillägg som skulle "uttrycka djup oro över vägen av arresteringar av oppositionella och avrättningar av tre kapare", röstade 31 av medlemsländerna emot detta.

Trots USA brutala utpressning av länder i Latinamerika och Afrika att rösta för (ett tillvägagångssätt som fördömts av påven m fl) måste resolutionstexten urvattnas till meningslöshet för att gå igenom. Ändå tvingar USA fram denna omröstning varje år för att skapa intryck av att det finns stora problem med mänskliga rättigheter på Kuba. Av samma skäl motsätter sig Kuba - och de flesta medlemsländer - denna årliga supermaktspolitiserings av ett så allvarligt ämne som mänskliga rättigheter.

USA led ytterligare ett nederlag när de försökte tvinga länderna i Ecosoc, som utser medlemmarna i FNs Kommission för Mänskliga Rättigheter, att rösta bort Kuba. Men Kuba röstades in med god marginal, som vanligt. Senare i maj invaldes Kubas FN-förening också för första gången till Internationella FN-förbundets verkställande utskott. Kuba må vara utstött och isolerat från USAs och EUs regeringar, men inte från folken, vare sig i syd eller nord.

Eva Björklund

Vi måste göra motstånd och försvara OSS

**Intervju med Nancy Morejón
Pepe Viñoles, Liberación**

Nancy Morejón tillsammans med Lasse Söderberg till vänster och Pepe Viñoles till höger.

Till Internationella Poesidagarna i maj i Malmö kom Nancy Morejón, på inbjudan av Lasse Söderberg. Hon var också inbjuden till Teater Sagohuset i Lund.

Nancy Morejón debuterade 1962 med "Mutismos" och hälsades som en av de mest intressanta och lovande av det nya Kubas poeter. Sedan dess har hon publicerat en imponerande rad poesisamlingar, essäer, tolkning till spanska av karibiska poeter. Hennes egna dikter har översatts till engelska, tyska och franska, och nu även till svenska i den nyutkomna "Där ön sover som en vinge" (Aura Latina 2003), i tolkning till svenska av Lasse Söderberg.

Under sin vistelse i Malmö och Lund läste Nancy vid flera tillfällen upp den uppmaning "Till världens samvete" som ursprungligen gjordes av en grupp framstående mexikanska intellektuella och 4 nobelpristagare till försvar för Kubas självständighet, i slutet av april, och som sedan gått runt världen och fått många tusentals påskrifter av intellektuella och kulturarbetare.

Det sägs att inga nya röster längre hörs på Kuba, och att de som blommade i början av revolutionen har förstenats?

- Det är inte sant. Det är den sorts stereotyper som ständigt skapas i kampanjer mot Kuba. Bland intellektuella

finns mycket av nyckfullhet och obeständighet och vi lever nu i en brytningstid, en tid som började i Irak och kan fortsätta var som helst i vår värld. Kubas framtid står på spel men också mänsklighetens. Varje spekulation om Kuba, vilka vi är, våra skiftande öden, våra landvinningar, måste utgå från att vi har rätt att leva som vi har valt.

När Berlinmuren föll 1989 och sedan Sovjetunionens sammanbrott, och USAs skärpning av blockaden, förekom bittra och förtvivalade förutsägelser om att Kuba skulle bli nästa länk i en kedjereaktion och försvinna. Det blev tvärtom. Visserligen blev det väldigt svårt under den ekonomiska kris som följde. Den påverkade också de materiella möjligheterna att trycka böcker. Men unga författare - och äldre - upptäckte andra sätt att komma ut, framför allt på landsorten, med hantverkstryckta böcker, och halvindustriella, mycket vackra utgåvor. Vi fann konstnärliga svar på svårigheter som först verkade oöverstigliga.

Vi ska inte förringa svårigheterna. Kuba är ett fattigt land, beroende av att kunna exportera och importera och vi förlorade mycket, men vi har överlevt. Revolutionens främsta landvinningar inom utbildning, hälsovård och kultur skyddades från nedskärningar och har nu kommit igen i en andra andning. Det stärker vår framtidstro, trots att vi

SPANSKE KUNGEN GER PRIS TILL EUSEBIO LEAL

Den kubanske historikern Eusebio Leal fick ta emot en utmärkelse från den kungliga Toledo-stiftelsen, en kulturell organisation, för upprustning av Gamla Havanna. Priset delades ut av Juan Carlos, kung av Spanien.

Vid prisceremonin i Toledo kallade stiftelsens chef, Juan Ignacio de Mesa, restaureringen av Gamla Havanna för skolbildande när det gäller restaurering av världskulturarven. Juryn gav priset till Eusebio Leal, som lett den restaurering som enligt juryn i årtionden varit en experimentverkstad grundad på de mest utvecklade teorier och praktik när det gäller helhetssyn i restaureringen av historiska miljöer. Eusebio Leal, stadsantikvarie, är chef för den stiftelse som organiserar och genomför restaureringen, med råd och bidrag från många kubanska och internationella organisationer, inklusive spanska institutioner och kommuner.

Tidigare har Toledostiftelsen delat ut sitt pris till UNESCO, staden Quito, Ecuador och till brittiska National Trust.

befinner oss i stormens öga och vår nations öde står på spel efter Irakkriget. Jag tycker att vi har klarat oss igenom 90-talets kris med hedern i behåll och med starkt självkänsla och identitet - vår egen identitet som inte är någon dagsslända, eller är någon annans skugga. Och det är den vi försvarar.

Om vi bortser från dem som alltid varit fientligt inställda, varför tror du att andra väljer att nu kritisera Kuba? Är det av trötthet, förtvivlan, eller för att de nu tänker annorlunda? Varför dömer de så hårt och ställer så höga krav på Kuba?

- Det är mänskligt att tappa sugen. Men jag tror att några också har anpassat sig till att det nu bara finns ett centrum, och detta centrum har med fräckhet och list sugit åt sig intellektuella, de har behandlats som utvalda, och materiella fördelar har lett många ledande figurer att ändra riktning. Det handlar om en politisk blodbrist som känner skam och inte vill se det, och som tar tillfället att i en brytningstid avsvärja sig ett besvärande förflutet. Det finns inget sorgligare än en ångerfull sidbytare.

Du känner ju Karibiens kultur efter år av studier och översättningar av karibiska poeter från franska och engelska. Hur ser du på Karibien som kulturbärare i Latinamerika?

- Kuba är ju en del av Karibien, inte bara en geografisk granne. Det karibiska tar sig olika språkliga uttryck men växer ur samma stam. Så här i gryningen av 2000-talet när marknadsmekanismerna brer ut sig inom konstarnas återuppstår dock på ett oroande sätt olika koloniala maskeringar. Men det finns också de som avslöjar dessa nykoloniala mekanismer och som skapar en framväxande litteratur och konst starkt präglad av tillhörighet till den egna ön och den karibiska mångfalden.

Som många andra kubaner har du, trots USAs blockad och de olika USA-regimernas fientlighet mot Kuba, kunnat vidmakthålla en löpande kontakt med intellektuella kretsar i USA och du har varit där många gånger. Hur fungerar det?

- Det är ett märkvärdigt förhållande som ifrågasätter och bryter blockaden. Jag är stolt och belåten med denna kontakt framför allt med afroamerikaner, latinamerikaner och karibier som bor i USA och som har intresserat sig för min litteratur, mina studier och för den kubanska kulturen. Det gör mig lycklig för det är ett förhållande med USA-medborgare, med folket, med dem som gör motstånd och hoppas på ett annat förhållande mellan våra länder. De kan inte förstå varför de inte får resa och besöka det land som till exempel frambringat en musik och konst som de finner underbar. De är intellektuella som inte kan acceptera detta öde och vi har ett mycket berikande utbyte.

Under poesidagarna presenterades en liten antologi med tolkningar till svenska av dina dikter.

- Jag är verkligen glad över denna tolkning till svenska av några dikter, och utgåvan är utsökt, och prologen som Lasse Söderberg har skrivit och som öppnar dörrarna för mig till svenska läsare, vilket är en stor hedersbetygelse. Jag vill verkligen tacka honom och detta nätverk av internationella poetiska band som har skapats här, och som måste försvaras i denna svåra tid. översättning Eva Björklund

UPPROP FÖR KUBA MOT USAS HOT

Särskilt i Latinamerika men också i USA har många med stark oro uppfattat USA-regimens upptrappning av undergrävande verksamhet, hot och provokationer mot Kuba. USAs mångåriga och välkända planer att återta kontrollen över Kuba har också börjat upplevas som allt mer överhängande efter det senaste årets USA-hets för att slå till mot "terrorister" i ett 60-tal "mörka hörn i världen", och exemplifieringen genom överfallet på Irak. De allt tätare upprepningarna av anklagelser mot Kuba att "ha förmåga och avsikt att utveckla biologiska vapen" och "härberga terrorister" har starkt farhågorna att USA har för avsikt att inom kort provocera fram en förevändning för angrepp.

Det är bakgrunden till flera internationella upprop, bland annat det som Nancy Morejón läste upp under poesidagarna, och som lanserades i slutet av april av en grupp mexikanska intellektuella. Det fick snabbt en omfattande uppslutning bland Latinamerikas framträdande författare, samhälldebattörer och akademiker m fl. Under miljondemonstrationen på Revolutionstorget i Havanna 1 maj lästes det upp, med de hundratals namn på ledande kulturpersonligheter som hunnit ansluta sig, bland dem då också några viktiga namn från USA.

UPPROP TILL VÄRLDENS SAMVETE

Invasionen av Irak har lett till sammanbrott för den internationella ordningen. Normerna för ömsesidig förståelse, debatt och medling mellan länderna har tillfogats stor skada av en ensam makt som har anfört en rad ogrundade skäl för att rättfärdiga sin invasion. Ett ensidigt angrepp har lett till att tusentals civila har förlorat livet och till förstörelse av ett kulturellt världsarv.

Vi har bara vår moraliska hållning att hänvisa till när vi uppmanar världens samvete att förhindra ännu ett brott mot de principer som upplyser och vägleder nationernas internationella samfund. I detta ögonblick förs en kraftig kampanj mot en av Latinamerikas nationer. Hetsen mot Kuba kan syfta till att framkalla en förevändning för invasion. Inför detta hot uppmanar vi alla att hävda de universella principer om nationell suveränitet, respekt för etablerade nationella gränser och rätt till självbestämmande som utgör grunden för en fredlig och rättfärdig samlevnad mellan nationerna.

De nobelpristagare som anslöt sig inledningsvis var Rigoberta Menchu, Nadine Gordimer, Adolfo Perez Esquivel och Gabriel Garcia Marquez. Och bland de övriga i första omgången fanns Mario Benedetti, Ernesto Cardenal, Oscar Niemeyer, Daniel Viglietti, Hebe de Bonafini, Danny Rivera, Harry Bellafonte, Danny Glover.

Under veckorna efter kungörandet på Revolutionstorget anslöt sig många tusentals till, så att listan nu omfattar ett par tusen ledande intellektuella och kulturpersonligheter. Där ingår Eduardo Galeano, Ariel Dorfman, Luis Sepulveda, Schafik Handal, Gioconda Belli, Fernando Birri, Michael Albert, Howard Zinn, Lawrence Ferlinghetti, Ignacio Ramonet, Hiroji Okabe, Prabir Purkayashtha, Dennis Brutus osv.

Pastor Lucius Walker

AMNESTY I USAS VÄRLDSORDNING

EVA BJÖRKLUND

Amnesty betraktar dömda på Kuba som samvetsfångar. Men för att kunna göra det beskriver Amnesty i sin rapport USAs ekonomiska, terror- och propagandakrigföring som att Kuba har "spänt förhållande till USA". Och kongressens beslut 1996 att ersätta den kubanska regeringen med en USA-vänlig dito beskriver Amnesty som att USA ställer villkor för att lyfta "embargot", utan att nämna att villkoret är regimskifte. Och att det ska åstadkommas med tiotals miljoner dollar till uppbygget av en "demokratirörelse" på Kuba.

I enlighet med USAs eget språkbruk kallar Amnesty också blockaden för embargo, dvs en sak enbart mellan USA och Kuba, vilket avsiktligt döljer de inslag i den ekonomiska krigföringen som innebär hot och straffåtgärder mot tredje länder för att tvinga dem att medverka i USAs aggressionspolitik, dvs de inslag som innebär brott mot folkrätten och som årligen fördöms av FNs generalförsamling, senast med 173 röster mot 3: USA, Israel och Marshallöarna.

Med en sådan utgångspunkt anser Amnesty naturligtvis inte att Kuba skulle ha rätt att skydda sig mot USAs fiendtligheter. Kubas lagstiftning till försvar för den nationella säkerheten, bland annat förbud att samarbeta med utländsk fiendlig makt (USA), ses som en inskränkning i de mänskliga rättigheterna. Vilket är intressant med tanke på alla länder som har sådan lagstiftning. Så blir det också för Amnesty en samvetsfråga och inte landsförräderi att ta emot pengar, utrustning och instruktioner från USAs intressekontor i Havanna för att effektivisera blockaden och störta regimen. Amnesty tonar ned detta till att "ge intervjuer till USA-baserade media, och skicka information till Amnesty". Att USA försöker måla ut Kuba som en terroriststat som utvecklar biologiska vapen, och som USA således har rätt att efter eget skön invadera, är ointressant för Amnesty. Ointressant är också USAs politik att genom restriktiv visumgivning uppmuntra folk att kapa plan och fartyg, och samtidigt hävda sin rätt att invadera Kuba om myndigheterna där tillåter folk att utvandra till USA utan visum. De flesta, och särskilt i Latinamerika, inser nog i motsats till Amnesty allvaret i USAs hot mot Kuba.

PÅ REVOLUTIONSTORGET 1 MAJ

Om dödsstraffet

Lucius Walker:

"Jag har kommit som företrädare för Präster för Fred för att stå sida vid sida med er systrar och bröder på Kuba under de värsta provokationerna från någon USA-regering i historien. Jag har kommit för att tala om att ni är älskade, respekterade, uppskattade och har stöd av miljoner USA-medborgare som protesterar mot vår regerings fiendskap, provokationer och brott." Så talade pastor Lucius Walker från Harlem inför drygt en miljon kubaner 1 maj på Revolutionstorget i Havanna. De som enbart tar del av svenska massmedia skulle väl inte tro sina öron om de fick höra det. Lucius Walker uttryckte sin solidaritet med kubanerna "för ni förtjänar vår vänskap, och för att världen behöver Kuba". Men han uppmanade också Kuba att avskaffa dödsstraffet: "Många länder har dödsstraff, som USA, men Kuba är annorlunda än andra nationer. Kuba skiljer ut sig från andra genom sin enastående omsorg om mänskligt liv och välbefinnande. Ingen annan erbjuder världen fri hälsovård som Kuba. Ingen annan erbjuder världens medborgare fri utbildning. Kuba är världsledare när det gäller mänskliga rättigheter och respekt för mänskligt liv. Och dödsstraffet förminskar Kuba som är bättre än så. Så jag uppmanar Kuba att gå före i en internationell kampanj mot dödsstraffet".

Fidel Castro:

Vi respekterar dem som av religiösa, filosofiska eller humanitära skäl är motståndare till dödsstraff, som vi kubaner också avskyr. Den dagen kommer när vi kan tillmötesgå de önskemål som så ädelt uttryckts här av pastor Lucius Walker. Vi förstår hans särskilda engagemang mot bakgrund av att flertalet av de avrättade i USA är afroamerikaner eller latinamerikaner, och inte sällan dessutom oskyldiga, särskilt i Texas, världsledare i dödsstraff. Den kubanska revolutionen stod inför dilemmat att för att försvara miljoners liv behöva döma tre fartygskapare till döden, kapare som uppmuntrade av USA inte bara riskerade passagerarnas liv utan också medverkade till att skapa förevändningar för ett anfall mot Kuba. Och när det gäller Påven förstår jag hans ädla kamp för livet och för freden. Ingen protesterade som han mot kriget mot Irak. Och han förstår mycket väl att detta inte handlar om ett problem mellan kubaner, utan mellan Kubas folk och USAs regering.

USA-regeringens politik är så provokativ och skamlig att det är svårt att ta till sig. Chefen för Kuba-avdelningen på USAs utrikesdepartement, Kevin Whitaker, sade till chefen för vårt intressekontor i Washington att Nationella Säkerhetsrådets Avdelning för Inhemsk Säkerhet ansåg att de upprepade flyg- och fartygskapningarna på Kuba utgjorde ett allvarligt hot mot USAs nationella säkerhet, och krävde av Kubas regering att vidta alla åtgärder för att få stopp på all sådan verksamhet, som om det inte var USA som framkallade och främjade dessa kapningar och vi som vidtog drastiska åtgärder för att få stopp på dem.

Kuba och marxismen på 2000-talet

Luciano Alzaga

En internationell konferens över temat "Karl Marx och 2000-talets utmaningar" ägde rum i Havanna den 5-8 maj med cirka 400 deltagare från ett 30-tal länder. Debatten präglades av en övertygelse om att Karl Marx är en fortsatt oundgänglig kamrat i den kamp som mänskligheten för idag.

Vid konferensen lästes en deklaration upp där de utländska deltagarna uttalar sin solidaritet med den kubanska revolutionen, och man antog en gemensam slutdeklaration som slår fast att Karl Marx' idéer har aktualitet i vår tid och att det är angeläget att vidareutveckla hans gärning i kampen mot dagens kapitalism. Under konferensens sista dag beslöt man också att bilda ett permanent diskussionsforum under namnet "Karl Marx och 2000-talets utmaningar". Syftet är att följa upp de tankegångar som lagts fram under konferensen och tjäna som samlingspunkt för intellektuella och revolutionära aktivister.

Samir Amin om USAs offensiv

En av de mest välbesökta föreläsningarna hölls av den egyptiske/senegalesiske filosofen Samir Amin över ämnet "alternativ till det nyliberala systemet. Imperialismen idag

och USAs hegemoniska offensiv". Samir Amin redogjorde för tre centrala teorier: dels att det globala systemet inte är postimperialistiskt utan imperialistiskt (i motsats till Hardt och Negri), dels att grundvalen för USAs hegemoni är en förhärskande imperialism med nya kännetecken parad med svaga och alltför små politiska och sociala motståndsrörelser mot nyliberalismen, och dels att dagens läge är farligt på ett sätt som liknar läget på 30-talet. Samir Amin uttryckte sig nästan med samma ord som Fidel Castro i dennes senaste tal, när han hävdade att Bush på samma sätt som Hitler har satt sig före att ersätta gällande rättsordning med naket militärt våld. Det enda möjliga huvudspåret i en folkets strategi mot detta är att organisera motståndaktioner i alla upptänkliga former mot de "amerikanska krigerna".

Den ungerske filosofen Istvan Mészáros höll en föreläsning över ämnet "Karl Marx: vår samtida". Efter den europeiska socialismens sammanbrott och socialist- och kommunistpartiernas politiska självmord och nu när de progressiva strömningarna tappat sugen, sade han, kan man tycka att problemet inte är huruvida Karl Marx lever eller ej. Det som hänt är att dessa partier, som i ett läge varit vänsterpartier, i ett annat läge övergett det revolutionära tänkandet och det marxistiska tänkandet i allmänhet. På Kuba görs dock högklassiga studier som utgår från ett marxistiskt synsätt på den kubanska problematiken.

Socialismen på 2000-talet

Den tyske sociologen Heinz Dietrich Steffan talade över ämnet "Socialismen på 2000-talet och förändringsprojektet". Enligt hans mening måste det vetenskapliga arbetet gå framåt och detta självklart föras ut i praktiken. Problemet är att det man definierar som förändringens drivkrafter, det vill säga de politiska partierna, som uppfanns på 1600-talet, är

en temporär företeelse. Ledningen i många fackliga organisationer utgörs av konservativa och rentav opportunistiska krafter, och är alltså lika svurna fiender som den härskande klassen till ett nytt antikapitalistiskt projekt.

I en föreläsning under rubriken "Anslutning till begreppet revolution" hävdade den franske akademikern Georges Labica att möjligheterna till revolutionärt handlande finns hos massorna, eftersom han tror på massornas initiativkraft. Inte ett slags brokig samling fylld av motsättningar som Foro de Porto Alegre, utan en förnyelse av rörelsen bland arbetare, intellektuella, bönder och kvinnor med hela dess mångfald. Han gjorde klart att det finns en medvetenhet som redan står rustad att ta strid mot globaliseringen, som själv lider av allt djupare meningsmotsättningar och allt värre former för utsugning.

Hur de läser Marx på Kuba

En marxistisk tolkning av dagens verklighet förutsätter bara ett logiskt synsätt på det som händer och sker. I en tidningsintervju under konferensens gång menade Labica att Kuba är ett gott exempel: "Dessutom är det nödvändigt. I västvärlden, främst Europa, känner man inte till hur man läser Marx på Kuba. De intellektuella som nu tar avstånd från och öser okvädningsord över Kuba i sina skrivelser, bortser från samtliga realiteter i dagens Nordamerika vad Kuba beträffar. Det är ett fascistiskt förhållningssätt och som imperialistiskt sätt att agera är det inget nytt. Vi måste påminna alla dessa intellektuella och filosofer om att det är deras plikt att skaffa sig information om och utforska kubanska förhållanden, i grunden och med Kubas erfarenheter under fyra årtionden som utgångspunkt, inte europeiska mönster.

Professor Francois Houtart från Belgien tog upp motståndsrörelsen mot globaliseringen i en föreläsning under rubriken "Hur sociala rörelser strålar samman". Några av de livligast debatterade av de 120 föredragen var "Social egendom i socialismen och kommunistisk förändring: utan teorin revolutionär praktik", av Jesús García Brigos; "Om det politiska subjektets och dess förmåga att anta 2000-talets utmaningar" av Marta Harnecker; "Hardts & Negris imperialism och den eurocentriska marxismens återkomst" av Nestor Kohan; "Folk och egendom i byggandet av kommunism", av Michael A. Lebowitz och "Den femte typen av företagsägande i den socialistiska övergången" av Luis Marcelo Yera.

G-7 till månen

En av de angenämaste och bäst bevarade överraskningarna var den kubanske presidenten Fidel Castros flitiga närvaro vid konferensen. Efter diskussionerna på konferensens andra dag blev vi inbjudna till ett cocktailparty i det kubanska författarförbundets trädgård. Några minuter efter det att vi gått in i salen för att lyssna till författarförbundets ordförande, Carlos Martí, och kulturministern Abel Prieto, dök Fidel Castro upp utan förvarning. Även på konferensens andra och tredje dag var Fidel Castro med och lyssnade på föredrag och ställde frågor och framför allt pratade han vitt och brett i timmar.

Om den breda rörelse som vuxit fram mot globaliseringen, sade Fidel Castro att den sprider skräck bland världens alla pampar och att G-7 och de internationella bank- och finansinstituterna, de som styr och ställer i nord, "inte längre har någonstans i världen där de kan hålla möte, utan kommer att tvingas leta upp en plats inne i någon rymdsatellit". Han tillade att världen har blivit alltmer komplicerad, att en motståndsrörelse har vuxit fram och att folken numera störtar regeringar utan vapen. Nu finns det inte längre några blodtörstiga diktaturer som den chilenska och argentinska att ta hjälp av, sade Fidel Castro. Han framhöll att det är nödvändigt att undan för undan skapa en känsla för global enighet, "för annars kommer kapitalismen att rasera världen".

Den demokrati som råder i världen är en stor bluff, sade Fidel Castro. Den så kallade pressfriheten fyller långtifrån kraven på verklig demokrati. Det är de stora transnationella bolagens intressen som styr världen, framhöll han. På Kuba står de revolutionära krafter som har sina rötter hos folket enade, en enighet som har bestått från första början fram till idag, och det är det som gjort det möjligt att genomföra revolutionens alla sociala satsningar.

Fidel Castro vid sidan av kulturministern Abel Prieto, på Kulturarbetarförbundet.

Vi ses nästa år

Som ende "svenske" deltagare (jag är egentligen argentinare), råder jag läsarna att gå till konferensens officiella hemsida, <http://www.nodo50.org/cubasisgloXXI>. Jag vill naturligtvis också uppmana läsarna att ansöka om inbjudan till nästa års konferens, som skall hållas på samma plats och samma datum. Ursprungligen var tanken att hålla en engångskonferens med anledning av 120-årsminnet av Karl Marx' död, men när debatten väl hade avslutats och Fidel Castro tog farväl, sade han "vi ses här nästa år". Redan den 19 maj satte förberedelsearbetet inför nästa konferens igång med en rundabordsdiskussion i kubansk TV. Översättning Eva Sjöblom

Träningsläger i Havanna

Elisabeth Östberg

Få länder har varit så omdiskuterade och kontroversiella som Kuba. De flesta har en åsikt om allt oavsett om man varit där eller ej. Fidel Castro, Che Guevara, kommunistisk diktatur, mänskliga fri- och rättigheter, gratis sjukvård och utbildning för alla, aids eller möjligheter att få idrotta; inget av detta är värderingsfria fakta. Människors ståndpunkter har med kunskap, referensramar, erfarenheter och perspektiv att göra. Då den svenska regeringen fördömer Kuba för bristen på mänskliga fri- och rättigheter så har vår regering naturligtvis ett helt annat perspektiv än Sydafrikas regering, som anser att Kubas militära insats i Angola var en bidragande orsak till att apartheid föll.

En vecka före påsk 2003 åkte 30 friidrottande göteborgare till Kuba för att träna under kubansk ledning och i kubansk miljö under tre veckor. 30 friidrottare i åldern 15-24 år med en varierande bakgrund: Island, Norge, Finland, Ryssland, Danmark, Guinea, Mali, Eritrea, Colombia, Gambia, Småland, Skåne och inte minst Göteborg.

En halvmil utanför Havanna ligger ett stort idrottskomplex, som byggdes 1991 inför Pan-Amerikanska Mästerskapen, med 3 friidrottsarenor, 1 simbassäng, välförsedda styrketräningsrum samt gratis tillgång till massörer, läkare, sköterskor och mediciner. Vi bodde på en vandrarhemsliknande förläggning 100 meter ifrån de olika anläggningarna, intill gymnasieskolan "Giraldo Córdova Cardin" tillsammans med idrottare från Kuba och andra länder. Vi bodde och åt med svenska mått mätt mycket enkelt.

Sverige och Kuba har många likheter då det gäller friidrott. Båda länderna ligger tekniskt och rytmiskt på en mycket hög nivå internationellt. Svenska och kubanska tränare är välutbildade, kunniga och öppna för nya vetenskapliga rön. Tränartätheten är betydligt större i Kuba än i Sverige. I Kuba har tränarna ungefär 5 aktiva i sin grupp. Detta är undantag i Sverige. I Kuba är tränaryrket ett fulltidssarbete som inte kombineras med något annat arbete. I Sverige är få tränare heltidanställda. De allra flesta arbetar på ideell basis. I Kuba är talangjakten intensivare. Träningen är varierande och rolig och inte speciellt hård i tonåren. Betoningen på teknik, rytm och allmän uppbyggnad är påtaglig. Grenindelning sker i äldre tonåren men träningen i de olika grenarna skiljer sig inte åt speciellt mycket.

Med på resan var en av Sveriges landslagstränare i stavhopp, Pekka Dahlhöjd. Hans grupp består av ett 30-tal aktiva i åldrarna 12-60 år och med mycket varierande standard. Ingen av de kubanska tränarna kunde tänka sig att

Katrin Larsson och Madeleine Forsberg tillsammans med José Ramón Fernandez, vice statsminister, och Kubas representant i IOK

träna en sådan stor och heterogen grupp.

Stavhopp är en exklusiv friidrottsgren i Kuba, precis som i de allra flesta u-länder, eftersom det är en mycket dyr gren. Den svenska stavhopsgruppen skänkte 3 stavar till Kuba. Så nu har Kuba sammanlagt 6 stavar dvs 1/5 av antalet stavar vi har i Göteborg. Stavar, stavhoppsmattor, transporter av stavar på flyg är oerhört dyrt. Höjdförbättringar i stavhopp kräver genast en ny stav för att kunna förbättra sig ytterligare. Talanger och intresse finns det däremot gott om. Stavar och stavhoppsträning var göteborgarnas bidrag till kubanerna.

Resten var indelade i tre grupper; längdhopp, diskus och lång häck. Till sitt förfogande hade varje grupp en entusiastisk kubansk tränare. Det blev ett fint givande och tagande av erfarenheter, kunskaper och övningar. Varje grupp tränade ungefär 10 ggr /vecka. Det finns inga tekniska eller styrkemässiga hemligheter bakom Kubas friidrottsframgångar. De största skillnaderna mellan Sverige och Kuba ligger på andra plan. Kubanerna har större möjligheter

att kombinera studierna med träningen. I Kuba existerar absolut ingen konflikt mellan studier och idrott (tidsramen är större i Kuba). Hur framgångsrik du än är som friidrottare så måste du ändå sköta dina studier. Sverige har ännu inte hittat en framgångsrik, harmonisk, avstressande modell för att kombinera gymnasiestudier med friidrottsträning. I Sverige är hela tiden stressfaktorn närvarande! Massage och kontroll av hälsan är ett naturligt inslag i träningen i Kuba.

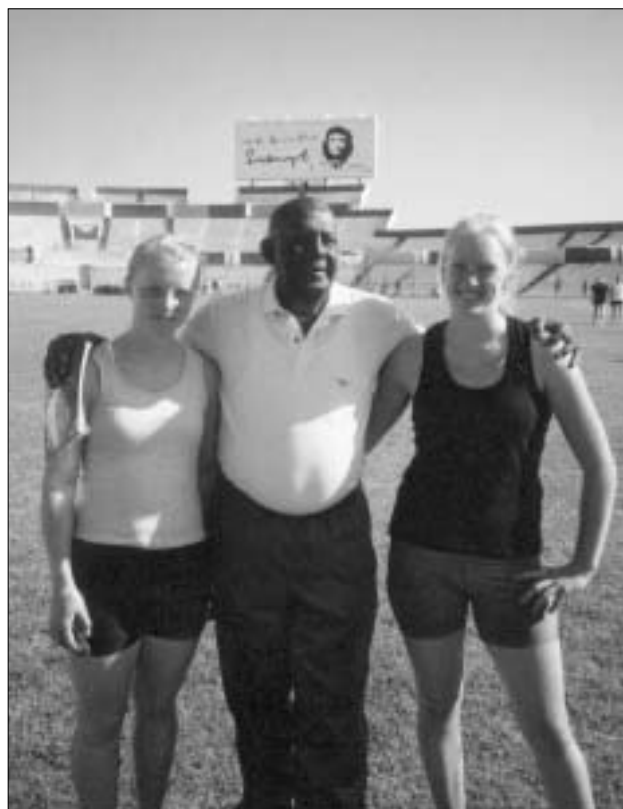
Utan överdrift vågar jag påstå att det mest positiva med den här träningsresan till Kuba var kubanernas värme och kärleksfulla umgängesformer i kombination med frånvaron av stress; inget TV-tittande (TV fanns), inga mobilsignaler, inga "måsten" och inte minst ett rikt socialt liv, där vi hade tid för varandra och oss själva. Många omvärderingar av vad som är viktigt i livet gjordes i Kuba !

Två mil utanför Havanna ligger en internationell idrottskola (typ Gymnastik-och idrottshögskolan i Sverige) som är avsedd för ett tusental ungdomar från tredje världen som inte har råd att studera i sina hemländer (dvs ungdomar som saknar den mänskliga rättigheten av få studera i sitt hemland p.g.a bristande ekonomi). Ett 70-tal länder från Latinamerika, Afrika och Asien är representerade i denna skola. Ett FN i miniatyr! Här blandas medvetet nationaliteter som ligger i konflikt med varandra. Här firades alla religiösa högtider (av kunskapsskäl i detta sekulariserade land). I detta grisköttälskande land tog kockarna hänsyn till de muslimer som bodde på skolan. Svensklärare för invandrare borde åka till denna skola på studiebesök för att inspireras av kubanernas spanskundervisning för icke spansktalande. Efter ett halvårs spanskundervisning fick var och en en spansktalande fadder, som de hela tiden umgicks med. Denna 5-åriga högskola har en mycket hög kvalitet precis som den kända Latinamerikanska läkarhögskolan på andra sidan Havanna.

Vid två tillfällen blev vi inbjudna av vicepresidenten José R. Fernandez som är Kubas representant i IOK. Tillsammans med de bästa kubanska idrottarna tidigare i år skulle han utsättas för mordförsök i El Salvador av exilkubanska terrorister (I USA kallas de frihetskämpar) i samband med Centralamerikanska Mästerskapen. Då El Salvador p.g.a dessa säkerhetsrisker inte kunde garantera kubanernas säkerhet stannade de hemma och hade sina egna "olympiska" tävlingar.

José R. Fernandez avskedsord till oss svenskar var: "Åk nu inte hem och berätta för svenskarna vad jag tycker om Kuba utan gå ut bland människorna här och observera och lyssna och bilda er en egen åsikt om Kuba!" Jag vet inte hur många som gjorde detta. Jag vet bara att de allra flesta tyckte att det här var ett fantastiskt bra träningsläger och att vi till hundra procent trivdes och mådde bra..

Min egen åsikt om Kuba är mångfasetterad och i det stora hela mycket positiv. Jag har aldrig känt mig kontrollerad i Kuba. Jag har alltid rört mig fritt. Jag har alltid kunnat tala med vem jag har velat om vad jag har velat. Gemene man på Kuba är välinformerad och kan en hel del om världen så det är givande att diskutera med kubaner. Jag vet att Kuba inte har vad vi menar med fri press (hur skulle dom kunna ha det med frånvaro av papper). Jag vet att Kuba har dödsstraff

Elinor Doverbo och Karolina Pedersen tillsammans med sin diskustränare

(precis som den nordliga grannen USA). Det går naturligtvis att uppröra sig över vad som helst om tillståndet i Kuba och livet i Kuba med rikemansperspektivet eller perspektivlöshet. Men med de perspektiv och erfarenheter jag har som f.d simlärare i grannländerna Jamaica, Haiti och Grenada (under USA:s invasion), friidrottstränare i Nicaragua under kriget (mot USA) och besök i Latinamerikas och Västindiens alla länder kan jag inte annat än tycka att Kuba spelar i en helt annan division än grannländerna ekonomiskt, kunskapsmässigt, socialt, utbildningsmässigt och idrottsligt. Ja, även med de mått som Kuba kritiserar för dvs de mänskliga fri- och rättigheterna. Jag kan inte annat än förundras över att Kuba och kubanerna har lyckats överleva. Om kunskapsnivån om Kuba och den övriga världen bland gemene man och dess högste ledare i USA vore som i Kuba skulle relationerna mellan Kuba och USA se helt annorlunda ut än de gör idag.

Elisabeth Östberg är tränare i Göteborgs Kvinnliga IK
elisabeth.ostberg@gbgisd.se

II FORUMET OM
HIV/AIDS i
Latinamerika och
Karibien

Text: Ricardo Vergara
Foto: Pablo Leiva

Mitt deltagande i Andra Forumet 2003 har gett mig en inblick i de olika projekt och insatser som genomförs av de flesta länders regeringar i regionen och av ideella organisationer som arbetar med ämnet HIV/AIDS och STI. Även om situationen skiljer sig mycket från den vi upplever i Sverige blev jag övertygad om att man är på väg i rätt riktning när det gäller såväl förebyggande insatser som vård av människor som lever med HIV/AIDS. Det var som att återvända till Sverige i mitten på åttiotalet och början av nittiotalet då man diskuterade samma ämnen som behandlades på Forumet.

Det var också en upplevelse att tillsammans med över 1400 människor från hela Sydamerika men också andra delar av världen, delta i ett Forum av latinamerikanskt snitt, med mycket kamratskap och möjlighet att umgås och roa sig till Kubanska rytmer. Hedersgäst på invigningen var Kubas President, Fidel Castro Ruz som visade oss att han var vid god vigör genom att förära oss ett tal på nästan sex timmar och som även vid avslutningsceremonin sade några väl valda ord i nästan tre timmar vilket glädde oss eftersom det bevisar att han hyser ett stort intresse för ämnet ifråga.

Kuba och sanatorierna

Vad gäller världsländet så märkte vi att Kuba har ett förstklassigt hälso- och sjukvårdssystem för Hiv-smittade och Aids-sjuka, som är väldigt likt det svenska. Under de senaste två åren har man intensifierat preventionskampanjerna såväl i grundskolor som i gymnasier och på Universitet, för att inte nämna kampanjer i radio och TV om kondomanvändning och olika sätt att skydda sig mot STI (sexuellt överförbara sjukdomar).

Den metod som används när patienter söker kontakt med vårdcentraler eller "sanatorier" är att patienten läggs in på frivillig basis under en tid som varierar mellan tre och sex månader under vilken patienten utbildas på ett unikt sätt med stöd av läkare, psykologer och kuratorer som hjälper honom eller henne att klara av sin nya situation och utvecklingen av infektionen och lär ut de bästa sätten att förbättra sin livskvalitet.

Under den tid patienten är inlagd kan han/hon utan problem lämna vårdinrättningen för att besöka sina anhöriga eller få besök om han/hon så önskar. Det finns 13 sanatorier på Kuba, utspridda över hela landet och snart invigs det fjortonde centret för hiv-positiva på Isla de la Juventud. I huvudstaden Havanna finns det fyra sanatorier

Forum 2003 invigs av Fidel Castro och Peter Piot

Från höger till vänster, Mariana Buzaglo, Folkhälsoinstitutet, Pablo Leiva, RFSL-Stockholm, Ricardo Vergara, Noaks Ark

varav Santiago de las Vegas (det största sanatoriet) grundades 1986, och är beläget ca 45 minuters resa från Havannas centrum. Det är en lugn och rofylld plats med mycket grönska. Personalen är mycket engagerad i sina patienter vilket vi fick berättat för oss av förståndaren Dr. Armando Salgado som även beskrev de olika center som finns på Kuba och de stödprogram som finns för hivpositiva patienter.

Vid mitt besök på Santiago de las Vegas-sanatoriet kunde jag själv med egna ögon och genom att ta kontakt med patienter se att de är mycket nöjda med den vård de får, de deltar även i program runt hiv/aids och har olika aktiviteter i form av konsthantverk som sysselsättning den tid de är där. Medicinerna är helt och hållet kostnadsfria och detsamma gäller också själva vistelsen på sanatoriet. De inlagda, både kvinnor och män kan, om deras partner också är hivpositiv, bo tillsammans med dem i hus som är avsedda just för detta

ändamål.

Vi besökte nästan alla avdelningar på sanatoriet som tex. vårdssalar, patienthus, och slutligen konstateljén där vi fick se flera av gästernas alster, där finns även en utställningslokal med försäljning till allmänheten.

Ca 2036 patienter har varit inskrivna på Sanatorio Santiago de las Vegas, och för närvarande finns det 308 gäster av vilka 129 får behandling med bromsmediciner. Behandling sätts in så snart Tc-4 cellerna ligger under 200.

Vi fick många olika historier berättade för oss såväl inne på forumet som utanför, i korridorerna och ute på stan, jag kan inte återge allt detta utan jag har bara försökt berätta det jag har sett med egna ögon.

Sammanfattningsvis vill jag säga att det har varit en fantastisk upplevelse för mig att se hur tusentals människor, trots väldigt bristfällig infrastruktur, tillsammans genomför insatser för prevention och vård av människor som lever med hiv/aids, men samtidigt smärtnar det mig att världen inte är lika bra i hela regionen, dvs. Latinamerika och Karibien, som exempel kan nämnas Nicaragua där inga patienter har tillgång till behandling med bromsmediciner

Statistik om HIV och AIDS i latinamerikanska länder:

Argentina	130 000	35 miljoner invånare
Bolivia	4 600	8
Brazil	610 000	165
Chile	20 000	14,5
Cuba	3 200	11
Costa Rica	11 000	4
Guatemala	67 000	11
Haiti	250 000	7,8
Jamaica	20 000	2,5
Mexico	150 000	94,5
Nicaragua	5 800	4,8
Peru	53 000	24,5
Trinidad Tobago	17 000	1,4
Uruguay	6 300	3,5

ERKÄND GERIATRIKER LOVORDAR ÄLDREVÅRD

Robert Butler, VD för det USA-baserade International Longevity Center, sa i Havanna att han fann Kubas hälsovård för de äldre uppmuntrande för framtiden. Butler deltog i den första internationella kongressen för god ålderdom som hölls i Havanna med 160 delegater från 11 nationer. Butler var glad över att veta att kubanerna har en positiv attityd till familjen, som han betraktar som mycket viktigt för äldre människor. Han underströk betydelsen av äldregrupper och föreningar och deras deltagande i en variation av nyttiga dagliga aktiviteter som gör det lättare för en aktiv ålderdom.

Mor- och farföräldrekлубbarna har en halv miljon medlemmar i 11 000 klubbar, engagerade i aktiviteter som främjar hälsa och förebygger krämpor. En annan organisation för Kubas seniorer är Fritidsklubbar och några är anslutna till Mor- och farföräldrekлубbarna och andra inte och de sysslar med rekreation med anknytning till kultur, utbildning och frivilligarbete.

VENEZUELAS OLJEEXPORT

Venezuelas oljeexport till Kuba har återvänt till det normala efter störningar under två månader, uppgav Venezuelas ambassadör. Venezuelas oljeindustri var lamslagen av en lockout som kollapsade i februari. Förbittring över en oljeuppgörelse med Kuba, där Venezuela säljer 53000 fat om dagen till Kuba med förmånliga ekonomiska villkor, var en av orsakerna att tjänstemän vid det statliga oljebolaget i Venezuela gick ut för att tvinga presidenten Hugo Chavez att avgå. Direktörerna klagade på att uppgörelsen var det samma som att ge bort oljan.

Ambassadören avfärdade direktörernas anklagelser, då oljan säljs till Kuba enligt internationella priser. Enligt avtalet som undertecknades år 2000, har Kuba en amorteringstid på 15 år och en 2-årig respittid och en ränta på 28 procent. Venezuela har liknande uppgörelser med andra länder i Latinamerika och Karibien.

SAMARBETS- OCH HANDELSAVTAL MED VENEZUELA

Ett omfattande samarbets- och handelsavtal mellan Kuba och Venezuela undertecknades 13 maj på Miraflorespalatset i närvaro av president Hugo Chavez. Det innefattar en överenskommelse för att undvika dubbelbeskattning och skattebedrägeri, tillsammans med åtta handelsöverenskommelser inom ett ramavtal för Allsidigt Samarbete mellan de två länderna, rapporterar Prensa Latina.

Med vid ceremonien i Miraflores Presidentpalats var också vicepresident José Vicente Rangel, ett flertal ministrar och chefer för fristående institutioner samt Julio Montes, Venezuelas ambassadör på Kuba.

Kuba representerades av Marta Lomas, minister för utlandsinvesteringar och ekonomiskt samarbete. Överenskommelsen om dubbelbeskattning tillämpas på Kuba som en skatt på vinster, personlig inkomst och innehav av varor och i Venezuela som en inkomstskatt och på affärstillgångar. Avtalet täcker turism, teknisk rådgivning inom det området och personlig träning för expansion inom turistnäringen och planer för miljöförvaltning när det gäller kustnära områden inom turismen. När det gäller jordbruk ska de två länderna fortsätta arbeta på Ezequiel Zamora Sockerindustri som utvecklats i Barinas och kubanskt teknisk bistånd till sockerbruket Pío Tamayo.

Ett annat dokument gäller praktik för 20 venezolanska forskare inom vetenskap och teknologi och Venezuelas köp av medicinsk utrustning för att tidigt kunna upptäcka hörselskador hos barn. Kuba ska låna ut teknisk hjälp för byggandet av 1400 lågkostnadsbostäder.

Minister Lomas noterade att dessa kontrakt fullbordar samarbetsöverenskommelsen för detta år och början på ytterligare aktiviteter under 2004. Hon poängterade fördelar för hälsovården både när det gäller mediciner och 268 kubanska läkares arbete i Venezuela. Hon påminde om att över 3 000 patienter från Venezuela har fått gratis behandling på Kuba, med 1400 ortopediska och andra operationer. Hon lovordade också det arbete som 760 sportinstruktörer gjort i 20 län i Venezuela och kubanska specialister inom socker- och jordbruksindustrin. Slutligen nämnde Lomas 700 venezolanska studenter som studerar inom medicinprogrammet eller programmen för sportinstruktörer och socialarbetare på Kuba.

På jakt efter terrorister i Kubas hälsovård

Jane Franklin, Zmag

På smyg in på en kubansk vårdscen står James Bond, agent 007, framför en väggmålning av Fidel Castro. En lönn dörr öppnas och avslöjar att vårdcentralen är täckmantel för ett DNA-laboratorium. Gissa vad? Kubanska forskare ändrar skurkens identitet, en nordkorean med massförstörelsevapen för att styra världen.

MGM satsade miljontals dollar för att programmera publiken att acceptera tanken på en kubansk vårdcentral som täckmantel för en terroristkonspiration. Filmen blev en succé och fortsätter som video. Kritiker kåren som upprörs över det positiva porträttet av Fidel Castro i två dokumentärer - Oliver Stones "Comandante" (stoppad från visning i USA) och Estela Bravos "Fidel" - verkar inte bry sig om det groteska påhittet "Die another day".

Detta är typiskt för Washingtons praxis att anklaga andra för det de själva planerar eller har gjort. Tre journalister på New York Times bekräftade detta i en bok år 2001: "Germs: Biological Weapons and Americas Secret War" som avslöjar USA:s planer på bioterrorism mot Kuba redan 1959. En plan skulle börja med "ett biologiskt slag mot Kubas soldater och civila".

1999 berättade Bill Patrick, biologisk forskare under 20 år vid Fort Detrick, att "vi skulle göra Kubas befolkning arbetsförmögen upp till två veckor". Bara två procent (ca

140 000) skulle dö och då "kunde vi föra in våra trupper och ta över landet och saken vara klar". Dessa planer sammanföll i tid med president Kennedys massiva användning av kemisk krigföring i Vietnam som började 1961 och fortsatte i 10 år.

Under tiden utvecklade Kuba ett system med fri sjukvård. USA svarade med ett totalt handelsförbud, inklusive livs- och läkemedel under mer än 40 år. Blockadlogiken bildar en ond och bisarr cirkel: Washington kriminaliserar handel med Kuba, tvingar Kuba att utveckla sin egen avancerade läkemedelsindustri. Washington åberopar denna industri som bevis på Kubas förmåga att föra ett biologiskt krig och brännmärker därför Kuba som en terroristnation. Alltså är blockaden inte bara laglig utan också nödvändig.

1965 startade Kuba sitt första center för biomedicinsk och vetenskaplig forskning och utveckling. Bioteknologin fick en flygande start 1981 när forskare tillverkade interferon på bara sex veckor mot en blödande dengueepidemi som dödade över 150 människor, många av dem barn. Det var ett historiskt ögonblick när biotekniken kunde svara på vad många anser vara ett exempel på bio-terrorism från USA. Misstanken att denguen inplanterades av CIA bekräftades tre år senare när en av ledarna för terroristgruppen Omega 7, Eduardo Arocena, som stod åtalad för mordet på en kubansk

AIDS-sanatoriet i Santiago de las Vegas, vad döljer sig männe bakom dess väggar? foto Pablo Leiva

diplomat i New York, vittnade om att han besökt Kuba 1980 med uppdrag att planera "ågra bakterier". New York Times rapporterade inte vad Arocena sedan sa: "Vi trodde att det skulle användas mot Sovjettrupper med det användes mot vårt eget folk." Detta är bara ett exempel på bevis att USA:s regering har utfört ett flertal kemiska och biologiska attacker mot Kubas befolkning, djur och växter i över 40 år. 1982 förde USA upp Kuba på en lista över terroristnationer.

Efter framgången med interferon grundades "Centret för genetik och bioteknologi". FN:s världshälsoorganisation ansåg det uppenbarligen vara för ett gott ändamål. 1998 fick Fidel Castro WHOs stora medalj för Kuba var det enda land som uppnått de mål som satts upp för Tredje världen till år 2000. Fidel Castro är hittills den enda regeringschef som fått medaljen. 1991 hade Kuba fler läkare som tjänstgjorde utomlands än WHO själv och Kubas spädbarnsdödlighet hade sjunkit från 60 per tusen födda 1959 till 7 år 1998.

Kubas bioteknik har också fått internationellt erkännande. 2002 rapporterade Financial Times att hälften av ett kanadensiskt läkemedelsföretags mest lovande cancerbehandlingar kom från Kuba och att Kuba vinner erkännande för sin duglighet i uppfinning av läkemedel, i jämförelse med mer magra resultat från laboratorier i USA och EU.

När det så kallade kalla kriget upphörde, skärpte USA blockaden med Torricelli-lagen, formulerad av Cuban American National Foundation (CANF), den mest förmögna och inflytelserika kubansk-amerikanska gruppen, med målet att "uppnå ödeläggelse på Kuba."

Torricelli-lagen förbjöd också USA-ägda dotterbolag i andra länder från att handla med Kuba, och pekade särskilt ut allt som kunde användas i bioteknologiska produkter. Mer än 75 % av dessa bolags handel innefattade livs- och läkemedel. Lagens grymhet motiverade många forskare att försöka komma till Kubas hjälp. 1994 publicerades en artikel i Floridas läkarsälls kaptidsning som värdade till den medicinska personalens samvete mot blockaden som bidrog till död och sjukdomar. Marsnumret 1995 i Scientific American rapporterar att USA:s Neurologiska akademi hade skrivit till Clinton och alla kongressledamöter med uppmaning att lyfta blockaden för livs- och läkemedel.

Men Kuba fick hjälpa sig själv, och gjorde det. 1997 publicerades en lista i U.S News and World Report över Kubas bioteknologiska landvinningar: vacciner mot hjärnhinneinflammation-B och hepatit-B, streptokinas mot blodproppar, metoder för behandling av brännsår, diagnostisk utrustning mm. Men allt detta förminsas till Castros självhävdelsebegär i rubriken "Doktor Castros ö" och Kubas tätposition när det gäller bioteknik associeras till HG Wells makabra historia om en galen vetenskapsman som skapar människohybrider på en tropisk ö.

Artikeln rapporterade ganska korrekt att Kuba försöker göra biotekniken till en inkomstkälla. Exporten ökade med 42 % under 2001 jämfört med året innan. Produkterna såldes till mer än 35 länder. USA har ständigt inriktat sig på att förstöra varje industri som ger Kuba inkomster. 1960 skar Eisenhower ner sockerimporten. När Kuba började med turism efter Sovjets fall, började USA-baserade terrorister bomba hotell. När utländska företag bildade samriskprojekt

med Kuba, utformade CANF Helms-Burton-lagen för att straffa dem som handlar med Kuba.

En ständig propagandaström utmålar Kubas biotekniska industri som en täckmantel för terrorism. AP rapporterade i december 1998 att Kuba misstänks för att utveckla biologiska vapen. Två veckor senare skrev New York Times att Kuba misstänks för att försöka skaffa sig biologiska vapen. Två månader senare kom en artikel i New York Times Book Review där "Smokescreen" av Vincent Patrick prisas av recensenten James Polk. "Ett dödligt virus smugglas in i USA och för att utlösas om USA inte ger efter för Fidel Castros krav". I maj 2002, sex dagar innan förre presidenten Jimmy Carter skulle flyga till Kuba, höll John Bolton, statssekreterare för "Vapenkontroll och internationell säkerhet" ett tal med titeln "Bortom ondskans axelmakter" där han adderade Kuba, Libyen och Syrien till president Bushs lista med Irak, Nordkorea och Iran. Han tillkännagav att "USA tror att Kuba har viss offensiv biologisk krigsförskning och utvecklingsresurser. Kuba har försett andra skurkstater med bioteknologi med dubbelanvändning. Vi är bekymrade att det kan användas för förberedelse för biologisk krigsföring i dessa stater." Boltons tankar förmedlades över hela världen av tjänstvilliga massmedia. Men det fanns också några som frågade efter bevis. New York Newsday kallade anklagelserna befängda. Kuba har de mest utvecklade biomedicinska resurserna i Latinamerika, men det bevisar inget. The Guardian i England noterade att Bolton inte presenterade några bevis för sina anklagelser och varnade att USA nu hotar att utöka sitt krig till Kuba.

När Jimmy Carter besökte Genetiska vetenskapscentrat i Havanna tillkännagav han att han före besöket frågat Vita Huset, Inrikesdepartementet och CIA om det fanns något som tydde på att Kuba stödde terroristaktiviteter och förberedde biologisk krigsföring, och svaret var nej.

Men Vita Huset behöver inte bevis. Om Bush inte gillar en regering kan han helt enkelt påstå att den har möjligheter för bioterrorism, eftersom varje laboratorium har det. I september 2002 skrev en kolumnist i Wall Street Journal: "Håller Fidel Castro på med att koka ihop virus åt islamiska fundamentalister?" I november upprepade statssekreteraren för Latinamerika, Otto Reich, Boltons anklagelser.

I juni 2002 sade George W Bush i ett tal till officerare att "i krigstider kan små stater och små grupper med hjälp av teknologi skaffa sig en katastrofal kraft för att slå till mot stora nationer. Vi måste ta kriget till fienden, störa hans planer och möta hoten innan de förverkligas. Vår säkerhet kräver att militären är redo att slå till med kort varsel i världens alla mörka hörn." Kommer Kubas medicinska prestationer bli ett av dessa mål?

Översättning Sture Arrhed

STONES FILM STOPPAS

Oliver Stones 90 minuter dokumentär om Fidel Castro, "en av jordens klokaste människor" enligt filmaren, stoppades från visning av TV-produktionsbolaget HBO, som finansierat den, och förbjuder visning på TV. Porträttet var för positivt, och Stone skickades tillbaka till Kuba för att intervjua "dissidenterna". Sedan ska HBO se om dokumentären blivit tillräckligt Kubafientlig för att få visas i USA.

Advokat, bror, kuban och medborgare i USA

Victor M Carriba, Granma

Intervju med Ramón González, bror till Réne, en av de fem kubanska politiska fångarna i USA som dömts för att de spionerat på terrorister i Miami. Verkar det inte underligt att en så spännande historia, som kunde varit en storfilm, eller en bestseller är helt okänd i USA? Man skulle kunna tro att order om största möjliga tystnad har utgått.

Sedan arresteringen 1998 har De fem - Réne González, Fernando González, Tony Guerrero, Ramón Labañino och Gerardo Hernández - varit utsatta för en utstuderat grym behandling. 17 månader i ensamcell i Miami i väntan på rättegång, helt absurda domar som två livstider plus femton år, tillbaka till isoleringen utan någon förklaring, för att hindra dem att träffa sina advokater och familjer.

Ramón har besökt Réne i fängelset.

- Jag kan besöka honom när som helst för jag är USA-medborgare och har inga problem med visum. Jag var i Miami under hela rättegången och sedan domen har jag träffat honom tre gånger i fängelset i en liten stad Edgeville i Syd-Carolina. De andra sitter i högsäkerhetsfängelser. På den slutna avdelningen är det nät eller glas mellan fånge och besökare, men när han är på normalavdelning är det lättare. Vi pratar om våra problem, livet, drömmar, bekymmer, berättar historier.

Rene har sitt lugn, sitt självförtroende, han har sina mål i livet mycket klara. Han är beslutsam och modig. Han känner till omständigheterna, han är medveten om att problemen inte är hos honom utan någon annanstans. Han vet att det var en politisk rättegång mot Kuba, han är en konsekvens, domen faller på honom. Som han sa i sitt försvarstal: "Jag har ingen rätt att känna ånger, jag gjorde vad jag måste göra."

Hur är hans situation med tanke på våldet i USAs fängelser?

- Ingen av de fem har några problem med det. Det faktum att de tillbringade 17 månader i isolering och klarade det gav dem mycket auktoritet. Normalt är man ur balans när man kommer från isoleringen, men de var opåverkade. De ringde

sina familjer och började omedelbart att anpassa sig till fängelselivet. Alla på fängelserna känner till de fem kubanerna, de pratade om dem, de förstod att de var annorlunda, att de hade något som andra fångar saknade och för det fick dom respekt.

Och de fem följer fängelsereglerna, inte undergivna men respektfulla och på samma gång respekterade. Med sin långa utbildning kan de hjälpa sina medfångar med brev till advokater, familjer, och lösa problem med rasmötsättningar och annat.

Får Rénes fru Olga fortfarande inte träffa sin man?

- Hon har fortfarande, två år efter rättegången, inte fått visum. Äldsta dottern, 18-åriga Irmita, fick visum förra året men mamman har nekats visum tre gånger. Renés föräldrar har kunnat besöka honom två gånger. Det tar så lång tid att få visum att endast ett besök om året är möjligt.

Rent juridiskt, vad har du gjort?

- Jag arbetar här i Havanna som brottsadvokat vid en advokatbyrå i centrum. Jag är brottmålsadvokat, jag är USA-medborgare och jag är Rénes bror. Advokaterna i USA etablerade kontakt med mitt kontor för allt de behövde på Kuba, bevis, forska i målet, förhandla om visum. Jag har inte studerat USAs lag, men en rättegång där följer mer eller mindre samma mönster som här. Målet är det samma, att arbeta med bevisen och hävda klienten som oskyldig. Proceduren är annorlunda, men USA-advokaterna, Philip Horowitz för Réne, ville ha med mig.

Jag har gjort det som behövs här på Kuba, belägga motiv som terrorism, offer för terrorism, kränkningar av kubanskt luftrum. Vi har utvecklat goda kontakter som fungerar mycket bra. När jag var i Miami fick jag ta del i deras förberedelsemöten, ge mina synpunkter, de godkände mina förslag och det har varit en bra erfarenhet att arbeta med dem.

Var och en av de fem har sin advokat och driver sitt särskilda försvar, men alla har också vissa saker gemensamt. Allmänt sett fokuserar försvaret på att det inte finns något spionagebrott, att Kuba inte utgör ett hot mot USA:s nationella säkerhet och att terrorism riktas mot Kuba som därmed har rätt och behov av att försvara sig. Det värsta hyckleriet i detta mål, är att en domare kan erkänna att de grupper de fem infiltrerat har begått terroristhandlingar och att oskyldiga förlorat livet och sedan avkunnar domaren upp till livstidsdom mot dem som förhindrat sådana brott.

De fems försvarare instämde terroristerna till rättegången och de stod där, och sa att de var terrorister: "Ja, jag avfytrade en raket mot ett hotell", sa Basulto. En annan sa, "Jag har ett träningsläger i Everglades, och ett kontor i Flager där jag rekryterar folk," och en FBI-agent vittnade att Frometa köpt en Stinger-raket och mängder av sprängämnen för att spränga hotell.

En annan FBI-agent vittnade om att han stoppat ett fartyg på väg mot Kuba, med medlemmar från Alpha 66 med M16-gevär och sprängämnen, men lät dem vara för att de sa att de skulle fiska hummer. Detta kom fram under rättegången, inklusive Basultos flygningar över Havanna och störningar

av civil flygverksamhet i Boyeros och Matanzas. De vittnade också om att de gick in på flygtrafikens radiofrekvenser vilket är extremt farligt under start och landning, och kunde ha fått ett plan med 300 passagerare att krascha. De är brottslingar, de får varningar men fortsätter att bryta mot lagen och har inga problem.

Advokaterna la fram detta för domaren som sade att hon skulle beakta det, men att de fem hade begått ett formellt fel genom att inte presentera sig som agenter för den kubanska regeringen inför justitieministern i den regering som stöder terroristaktiviteterna. Det är absurt. Domaren tvingades erkänna att de fem brutit mot en formalitet men räddat liv.

I domen står dock: "Terroristhandlingar som begås mot oskyldiga.. är skadliga och olagliga.. men de berättigar inte till oegentligt uppförande... och du döms till 15 års fängelse för brottet att inte registrera dig."

Och här kommer det häpnadsväckande tillägget: att den anklagade efter avtjänat straff förhindras att närma sig platser som är kända för att besökas av terrorister, medlemmar av våldsorganisationer eller organiserad brottslighet! Det är som att säga: Jag vet att de är terrorister, jag vet var de är, men lämna dem ifred för de är mina terrorister. Om detta blev känt, skulle allmänheten i USA reagera. Efter 11 september, hur kan man förklara varför en man som bekämpar terrorism döms till fängelse?

Överklagande för ny rättegång.

- Det viktigaste är en begäran att ogiltigförklara rättegången som ett brott mot det 6:e tillägget i den USAs grundlag, som slår fast rätten till en rättvis rättegången och en opartisk jury. För detta finns två villkor. Först att jurymedlemmarna inte ska ha en åsikt om målet och för det andra att de inte ska vara rädda att fatta rätt beslut. När det gäller Miami har alla en åsikt om Kuba och om kubanska agenter. Den genomsnittlige medborgaren i Miami skulle vara rädd för att oskyldigförklara en man som står anklagad för att vara kubansk agent. Detta är den huvudsakliga begäran, att rättegången ska ogiltigförklaras och att det ska bli en ny rättegång i en annan stad.
Översättning Sture Arrhed

Frige De fem! politiska fångar i USA

Läs mer i Kuba 2.2003 och på hemsidorna www.freethefive.org och www.antiterroristas.cu

Det går också att skriva brev

Rene Gonzalez, nr 58738-004, FCI Loretto, P.O. Box 1000, Loretto, PA 15940

Gerardo Hernandez, nr 58739-004, US Penitentiary-Lompoc, 3901 Klein Blvd. Lompoc, CA 93436

Antonio Guerrero, nr 58741-004, U.S.P. Florence, P.O. Box 7500, Florence CO 81226

Ramon Labañino, skriv till Luis Medina, nr 58734-004, U.S.P. Beaumont, P.O. Box 26035, Beaumont, TX 77720-6035

Fernando Gonzalez, skriv till Ruben Campa nr 58733-004, F.C. I. Oxford, P.O. Box 1000, Oxford WI 53952-0505

Terrorister - tusen tistlar i Miami

Samuel Blixen

Det är några namn som ständigt återkommer när man undersöker den exilkubanska terrorismens organisationer i Florida, alltsedan de inledande terroristangreppen mot den kubanska revolutionen, före invasionen i Grisbukten, och efter. Följande genomgång har publicerat i Brecha, Montevideo, 03 04 17. Den går fram till 1998, det år de fem kubanerna som infiltrerat terroristorganisationerna anhölls i Miami.

Alpha 66 är kanske den mest namnkunniga terroristgruppen, även om den inte varit vare sig mest aktiv eller effektiv. Andra som Movimiento Nacionalista Cubana (MNC, Kubanska Nationalistiska Rörelsen), som inledningsvis leddes av terroristen Orlando Bosch, knöt tidigt fasta band med CIA, venezolanska DISIP, och chilenska DINAs, och deltog aktivt i Plan Condor (Kondorplanen) som systematiskt mördade vänsteraktiva i hela Latinamerika under 70-talet. På 80-talet grundades Fundación Nacional Cubano Americana (FNCA, Kubansk Amerikanska Stiftelsen) som tog monopol på den kontrarevolutionära verksamheten i USA, under laglig täckmantel som frivilligorganisation (NGO). Till att börja med ägnade stiftelsen sig åt att finansiera försvarsadvokater för antikubanska agenter i USA. Men FNCA gav också näring till en rad paramilitära organisationer med syftet att upprätta baser i Centralamerika och Karibien för att rekrytera legoknektar från Honduras, Mexiko, El Salvador och Guatemala.

I den långa listan över organisationer som ägnar sig åt sabotage och terrorism mot Kuba utmärker sig FNCA's Comisión de Seguridad, (Säkerhetskommision) som leds av Alberto Hernandez, Luis Zuñiga Rey och Roberto Martin Perez. Vissa ökända terrorister som Luis Posada Carriles och bröderna Guillermo och Ignacio Novo rekryterade legoknektar såväl åt "Säkerhetskommisionen" som åt den paramilitära grupp, Grupo Paramilitar, som också ingick i FNCA.

1993 organiserade Zuñiga "Frente Nacional Cubano" (Kubanska Nationella Fronten) som ytterligare en väpnad gren av stiftelsen. Dess uppgift blev att upprätta träningsläger för exilkubaner i Florida med sikte på att överföra dem till centralamerikanska länder. Ungefär samtidigt bildades också, med pengar från stiftelsen, "Ejército Armado Secreto" (Hemliga Väpnade Armén) under Sixto Reynaldo Aquits ledning, med syfte att genomföra attentat i USA. Den var ansvarig för angreppet på det grekiska fartyget "Mikonos" med tunga vapen, 1993. I samma veva bildades också "Ejército Libertador Cubano" (Kubanska Befrielsearmén)

Comandos L, med säte i Opalocka, Miami. Några av medlemmarna tillfångatogs i Matanzas 1991, med vapen och brandbomber som skulle användas mot turist-anläggningar. En angrepp från båt mot ett område i Varadero slogs tillbaka av kubanska kustbevakningen. FBI erkände att besättningen tillhörde Comandos L, och en var medborgare i USA. Men trots det kunde Comandos L fortsätta med angreppen.

Från början av 90-talet utbildade Alpha 66 sina terrorister i ett läger som heter Rumbo Sur, beläget i hörnet mellan 40:e gatan och Aveny 172, i Miami. Instrukörerna kom från USAs Marinkår. Comandos L hade sitt träningsläger i Facatcheeparken i Miami.

De flesta angreppen på hotell på Cayo Coco under 1994 genomfördes av Directorio Insurreccional Nacionalista (Nationella upprorsstyrelsen), med säte i Miami. En specialavdelning av ”upprorsstyrelsen”, med namnet Patria y Libertad (Fosterland och Frihet), hade som uppgift att infiltrera agenter på Kuba, för att rekrytera folk för sabotage. Bland medlemmarna i avdelningen finns Hector Fabian, en av Orlando Boschs förtrogna, med Pinochet som fadder.

Den så kallade Frente Nacional de Presos Politicos Cubanos (Kubanska Politiska Fångars Nationella Front), också med säte i Miami, bildade terroristgrupper för att genomföra sprängattentat på Kuba. Två av medlemmarna anhölls i Havanna, dit de hade rest som turister, med ett kilo sprängämne C-4 och syfte att genomföra sprängattentat mot utländska samriskföretag och skapa politisk instabilitet. De anhållna hade rekryterats i Casa del Preso (Fångarnas Hus), med säte på Aveny 13, i hörnet mot 12:e gatan i Dade, Miami. ”Fångarnas Nationella Front” anses vara ett bihang till Kubansk Amerikanska Stiftelsen, FNCA.

En Frente de Liberación Cubano (Kubanska Befrielsefronten), utbrytare från Comandos L, skickade in två USA-medborgare på Kuba som turister, medförande militär materiel tillhörig USAs armé. De hade för avsikt att dra igång en propagandakampanj för folkresning mot regeringen. 1996 upptäcktes en annan organisation, Proyecto Cuba-Gobierno Provisional (Kuba-Projektet - Provisoriska Regeringen), när en medlem anhölls på väg att landstiga i Ciego de Avila, ombort på en båt lastad med automatgevär och pistoler. Den anhållne, Pablo Pulido, bosatt i USA tänkte organisera terroristgrupper på Kuba. För det syftet spred han videoband där personer i huvor uppmanade till folkresning. Pulido hade också kontakter med Alpha 66 och en grupp som kallade sig Comandos de Liberación Unidos (Förenade Frihetskommantot), som tog på sig flera attentat på Kuba. Anhållandet av Pulido och utredningarna kring honom ledde till upptäckten av planer på sabotage som den ökända Brigada 2506 tänkt genomföra i oktober 1996, med fjärrstyrning från flygplan av sprängämnesladdade projektiler. De skulle riktas mot stora folksamlingar, som på Revolutionstorget, och mot el-verk som Tallapiedra, Mariel och Santa Cruz del Norte, sockerbruket Nico Lopes och oljedepåerna i Matanzas. Inför dessa planer provade de utrustningen i Texas, Puerto Rico och Bahamas. Brigada 2506 har också nära band till FNCA.

När två Miami-kubaner anhölls i maj 1998, på väg att ta sig in i Pinar del Rio med last av kulsprutor och andra vapen,

upptäcktes en samordning mellan Junta Patriótica Cubana (Fosterländska Kubanska Juntan), Partido Protagonista del Pueblo (Folkföreträdarpartiet), Movimiento de Recuperación Revolucionaria (Rörelsen för Revolutionens Återuppbyggnad) och Nueva Republica (Nya Republiken), alla med officiellt säte i Miami. De deltog i en omfattande planering av terroristattentat i Pinar del Rio. De var också kopplade till den serie attentat som 1997 riktades mot hotell i Havanna, och som kostade en italiensk turist livet, och som planerades av Luis Posada Carriles, i FNCA:s namn, genom en av dess väpnade grenar, Ejercito de Resistencia Interna (Inre Motståndarmén).

Det man kan utläsa av detta är att förutom mångfalden organisationer, partier, comandos och grupper, så går den Miamibaserade terroristverksamheten mot Kuba i stor utsträckning tillbaka på FNCA och några få ansvariga, varav en del har omfattande terroristerfarenhet som Posada Carriles och bröderna Novo, som är förknippade med många hemliga CIA-operationer mot Kuba under de senaste fyrtio åren. De började mycket unga, efter revolutionens seger, och är fortfarande besatta av drömmen att mörda Fidel Castro.
Översättning Eva Björklund

FRITAGNING PLANERAS AV NOTORISK TERRORIST

Advokater, fackföreningar och studentorganisationer avslöjade den 29 maj en kampanj för att frita de fyra terrorister som ledda av Luis Posada Carriles - övriga är Guillermo Novo Sampoll, Pedro Crispin Remon och Gaspar Jimenez Escobedo - försökte mörda Fidel Castro i Panama november 2000. De fyra har suttit häktade sedan i november 2000, med advokater betalda av FNCA i Miami, och ständiga försök att befria dem från fängelse och rättegångar. Den kampanj som nu avslöjades gick ut på att placera dem i husarrest i lyxbostäder, och därifrån kunna smuggla ut dem till Miami eller El Salvador, där Posada Carriles normalt håller till.

En miljondollaruppbäckad desinformationskampanj pågår över Panama, Centralamerika och Miami för att framställa de notoriska terroristerna som oskyldiga frihetskämpar som fängslats utan anledning. Posada Carriles ger intervjuer med drink i handen på terrassen utanför den lyxiga specialpaviljong i Renacerfängelset med utsikt över Panamakanalen där han tillbringar sin tid. Det är den 15:e stora intervjun som publiceras på mindre än 2 månader i tidningar, TV och radio.

DOMAR PÅ LIVSTID FÖR DE INBLANDADE I FÖRSÖKET TILL FLYGPLANSKAPNING

Domstolsförhandlingen ägde rum tisdagen den 13 maj i avdelningen för brott mot nationella säkerheten i länsrätten i Havanna. Målet innefattade åtta personer från Ungdomsön, sex av dem med brottsligt förflutet och alla med rykte som värstingar. De häktades 10 april efter att ha gått med på att storma ett flygplan vid dess ankomst från Havanna till flygplatsen Nueva Gerona på Ungdomsön. Målet var att ta kontroll över planet, ta passagerarna som gisslan och tvinga besättningen att flyga till USA med hjälp av knivar och ett gevär av modellen AKN som de tidigare tagit från en ung soldat som stod på vakt vid en militärförläggning i närheten. Kapningen misslyckades tack vare snabbt ingripande av myndigheterna.

Domstolen betraktade dessa brott som oerhört allvarliga och att de var ett uttryck för terrorism under paragraferna 10, 11, 13, 17, 198 och 25 under brottsbalken avdelning 93 mot terrorism och rån under paragraf 327 i strafflagen.

Domstolen utdömde därför livstidsdomar för Leudis Arce Romero, José Angel Díaz Ortiz, Francisco Reyes Rodríguez, Lázaro Avila Sierra och Jorge Pérez Puentes.

Daviel Gaínza Leyva, Fidel Francisco Rangel Sánchez och Bodanis Zulueta Ramos dömdes till fängelse i 20, 25 och 30 år respektive.

Enligt kubansk lag har de anklagade rätt att begära prövning i högsta domstolen.

KDU VET INGET OM KUBA ZOLTAN TIROLER

I slutet på april drabbade KDU:s förbundsordförande Jakob Forssmed och Svensk-Kubanska Föreningens Zoltan Tiroler samman i Jönköping. Först var det en direktsänd och hetlevrad debatt i radions P4 och därefter en debatt i Jönköpings Stadsbibliotek inför ett 60-tal åhörare. Det var SKF som utmanat KDU på debatt i samband med kristdemokraternas kampanj mot Kuba. Efter många om och men antogs utmaningen. Bland annat medgav den lokala KDU-föreningen (en av landets starkaste) att man inte vet något om Kuba. Därför var man tvungen att kalla in förbundsordföranden.

Några fakta är värda att notera. Under den ca 90 minuter långa debatten kunde Forssmed, trots flera uppmaningar, inte ta avstånd från KDU:s skrivelser i lokalpressen. Han vägrade alltså att ta avstånd från den groteska jämförelsen mellan Kuba och Förintelsen, från KDU:s lögnaktiga påståenden om gatubarn på Kuba, från påståendet om att livegenskapen återinförts på Kuba osv. Det visar nivån på KDU:s argument.

Forssmed kunde heller aldrig erkänna att de fängslade dissidenterna hade anknytning till USA:s intressekontor, utan han repeterade gång på gång på gång att de bara var stackars förkämpar för mänskliga rättigheter. Historielösheten och okunskapen om Kuba och Latinamerika är total. Så framkom exempelvis att KDU inlett ett samarbete med Kristdemokraterna, dvs Rios Montts parti, i Guatemala. Man samarbetar med den förre diktatorn och massmördaren Montt! Det medgav man utan att höja ett ögonbryn, medan latinamerikanerna i publiken tog sig för pannan. Och i Guatemala kritiserar man heller inga brott mot de mänskliga rättigheterna!

Lärdomen är att vi har inget att frukta. Våra argument och vår sakkunskap är överlägsen vad KDU (och LUF) har att komma med. Det är viktigt att inte släppa taget utan pressa dem vad gäller nyckelfrågorna. Annars glider de undan, som de välbetalda proffspolitiker de är.

17 NARKOTIKAHANDLARE DÖMDA

Länsrätten i Havanna har dömt 14 kubaner och 3 jamaicaner i det så kallade Jamaica-fallet för deras inblandning i knarkhandel. Kubanen Gerardo González Prieto befanns skyldig till upprepade narkotikabrott och dömdes till livstids fängelse. Jamaicanen Derrick Osmond Brooks befanns skyldig till samma brott och även förfälskning av dokument och mutor. Prieto arbetade på en nattklubb och sålde droger, främst kokain och var även inblandad i olaglig handel med andra, främst släktingar. Vid husrannsakan fann polisen mer än 161.000 dollar, 3 650 konvertibla pesos och nästan 10.000 kubanska pesos och även en stor mängd smycken och andra varor.

Osmond Brooks och jamaicanen Alecia Kerryann McLean, som fick 20 år i fängelse, reste tillsammans till Kuba vid fler än tio tillfällen under falskt namn och med drogerna i kroppen. Jamaicanen Leroy Anthony Clayton reste till Kuba för första gången med droger i tarmen och fick 15 år.

Som en av gängledarna och för upprepade narkotikabrott dömdes kubanskan Candelaria Andrea González till 20 års fängelse. Hon stod anklagad för att vara ledare för gänget, däribland sin egen dotter, såväl som Yethzael García Almaguer, som använde Osmond Brooks som en av sina kontakter och dömdes till 30 år. Osvaldo González Prieto, broder till Gerardo och Candelaria, fick en liknande dom för sin del i den brottsliga verksamheten.

Andra medlemmar av gänget som fick fängelse var Jorge Delas Mesabeau en känd brottsling med ett långt kriminellt förflutet, som fick 25 år. Maikel Hernández Roldán, Roberto Oduardo Piedra och Onil Pérez Zerguera fick 20 år vardera. Georgina Estervina Pedrosa Díaz och Takimaru Blanco Eng, 10 och 8 års fängelse. Noel Marrero Mozas fick 7 år, Rafael Acosta Gregorichs, Ramsés Limonte Moreno och Annelises Corvison González, dömdes till 5 år vardera, men villkorligt.

Under rättegången som ägde rum med alla rättsliga garantier, stod det klart att de som främjar den begynnande konsumtionen av narkotika på Kuba genom olaglig handel skadar sin egen familj, befolkningens hälsa och framtiden för det kubanska samhället genom dessa destruktiva och destabiliserande krafter.

TRE RYSSAR DÖMDA FÖR KNARKSMUGGLING

Tre ryssar, arresterade på Kuba förra sommaren när de försökte smuggla in ett stort parti heroin, har dömts till 30 år i fängelse, berättade deras försvarare till Itar-Tass.

Långa fängelsestraff väntar Rodion Dobrorez och Pyotr Voichinsky som bor i USA och Muscovite Dmitry Kiselev. Utredarna säger att de kom till Havanna från Ecuador i juni förra året. Vid en genomsökning av deras bagage på flygplatsen i Havanna fann tullen mer än 1,9 kilo heroin i plastpåsar som de hade gömt på sina kroppar.

Polis i flera länder misstänker två av dem för narkotikahandel, men de har aldrig anklagats på grund av brist på bevis.

Den tredje ryssen hade en väska där man fann heroin.

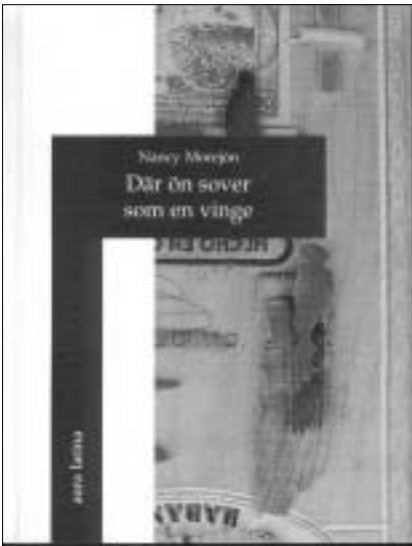

Divertimento

som Rafael Alberti skulle ha tyckt om

(för gitarr)

Mellan svärdet och nejlikan
älskar jag utopier,
älskar jag regnbågar och pappersdrakar, älskar jag pilgrimssång.
Jag älskar romansen mellan björnen och iguanaödlan.
Jag älskar pass: när skall passen sluta finnas?
Jag älskar dagens möda, tavernorna
och gitarrmusik i skymningen. Jag älskar ön som har fastnat i Goliaths strupe
och palmen som växer i golfens mitt.
Jag älskar David.
Jag älskar friheten som en eternell.

Madrigal för förrymda slavar

till Miguel Barnet

Med hängande huvud och händer, flammande,
gäckade de sina Förföljare.
De svettiga kropparna kastar sig ut i fuktig snårskog.
Vilken hård skönhet deras hjärtan äger!
På deras djungelknivar som på grenverk
bygger duvor och gnagare sina bon
och solens tid
och måndens tid och viljans tid
får dem att återfödas som barn,
som en återerövrade frihets fridsamma barn.

Finns att köpa hos Svensk-Kubanska Föreningen.

KONTAKTADRESSER

Svensk-Kubanska Föreningen
Martin Österlin, ordf. tel 031-711 07 99
Achim Rödner, förbundssekreterare
Drottninggatan 89-91,
tel/fax 08 - 31 95 30
Box 45 065, 104 30 Stockholm
svensk.kubanska@swipnet.se

Lokalavdelningar

GOTLAND: Bo Ekman, 0498-240 539,
Klausevägen 2, 620 20 Klintehamn

GÖTEBORG: Betty Möller, 031-26 68 96
Ljungkullen 8, 433 66 Sävedalen

MALMÖ: Jesper Eriksson, 040-18 84 01,
Kungsgatan 31, 212 13 Malmö

NORRKÖPING: Marta Gutierrez, 011-17 41
70, Torsten Fogelqvistgatan 9, 603 76
Norrköping.

STOCKHOLM: Sverri Jacobsen, 08-766 31
44, Jupitervägen 34, 181 63 Lidingö

UPPSALA: Kerstin Olerud, 018-32 33 27,
Kungsgården 4, 755 94 Uppsala.

VÄSTERÅS: Björn Berggren, 021-12 11 17,

Hemsida: <http://svensk.kubanska.webbsida.com>
<http://flash.to/ELAK/>

Djäknegatan 24, 722 15 Västerås.

JÖNKÖPING: Anders Svensson, 036 - 12
15 97, Solstickegatan 9, 4tr.
553 13 Jönköping.

Lokalgrupper:

ESKILSTUNA: Thomas Widén, 016-13 97
22, Nybrogatan 5 A, 632 20 Eskilstuna

HULTSFRED: Rolf Lif, 0495-41967,
Bygatan 9, 57736 Hultsfred

LUND: Alonso Acosta Rivera, 046-20 16 43,
Flygelvägen 30, 224 72 Lund

SUNDSVALL: Bertil Olsson, 060-10 13 57,
Bågevägen 41 A, 856 52 Sundsvall.

UDDEVALLA: Eva Jaksjö, 0522-15249, Södra
vägen 17, 451 40 Uddevalla

UMEÅ: Mats Strandberg, 090-42376,
Degernäs 502, 905 80 Umeå

VÄXJÖ: Jaime Pedraza, 0470 481 31,
Gabotvägen 26, 352 45 Växjö

ÖSTERSUND: Björn Håkansson, 063-
122403 Lottgatan 30, Östersund

Kontaktpersoner:

BODEN: Anna-Greta Wallmark, 0921-
108 11, Jakobsgatan 11 B, 961 62
Boden

HELSINGBORG: Rutger Assarsson,
Bronsåldersvägen 15, 265 32 Åstorp

HUDIKSVALL: Thomas Thornell, 0650-
941 35, Ankargatan 29 b, 824 00
Hudiksvall

KARLSHAMN: Lennart Thomasson,
0454-32 16 20, Mysslevägen 10, 374
53 Asarum.

LULEÅ: Rolf Viklund, 0920-490 15,
Höstvägen 40, 951 49 Luleå.

NYKÖPING: Håkan Linderyd, 0155-21
66 42, Ringvägen 22, 611 35,
Nyköping.

PAJALA: Erik Zakrisson, 0978-560 15,
Huuki 5368, 984 91 Pajala

ÖREBRO: Marianne Skanse
Irisgatan 8, 703 53 Örebro